

نو آوری و تحول دیجیتال: فرصتها و تهدیدها برای کشورهای در حال توسعه

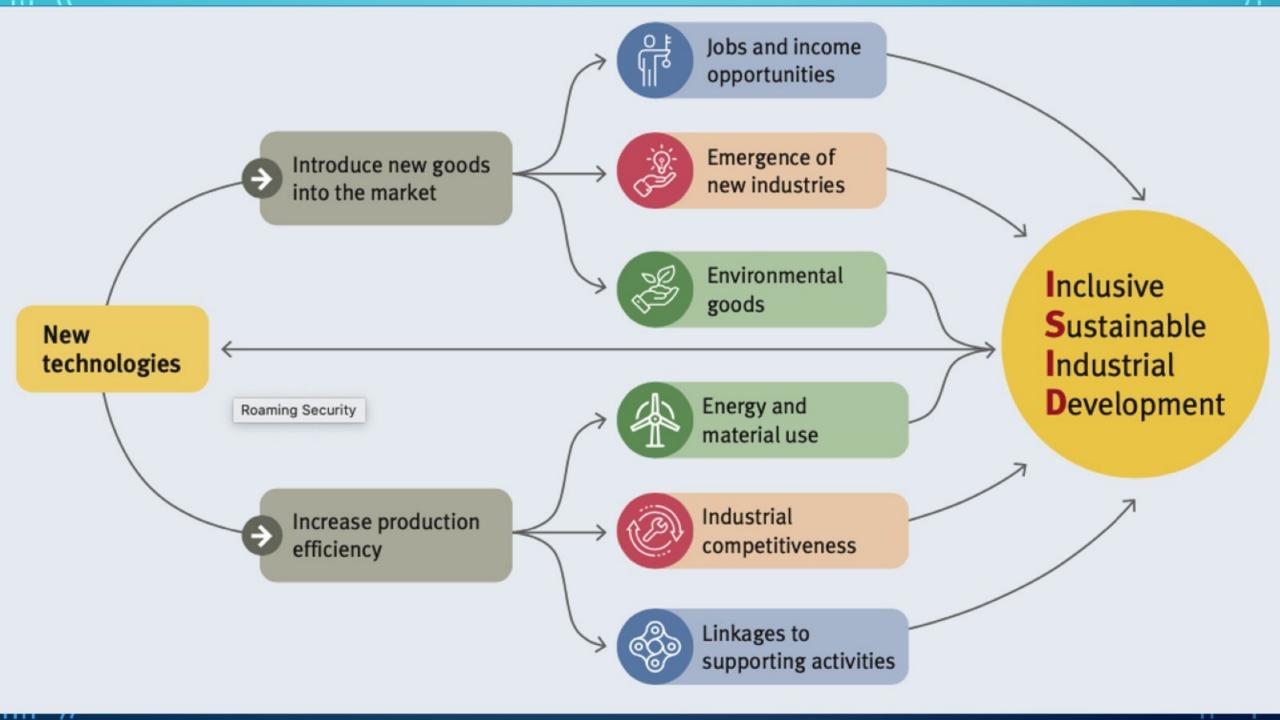
> علی ملکی دانشگاه صنعتی شریف

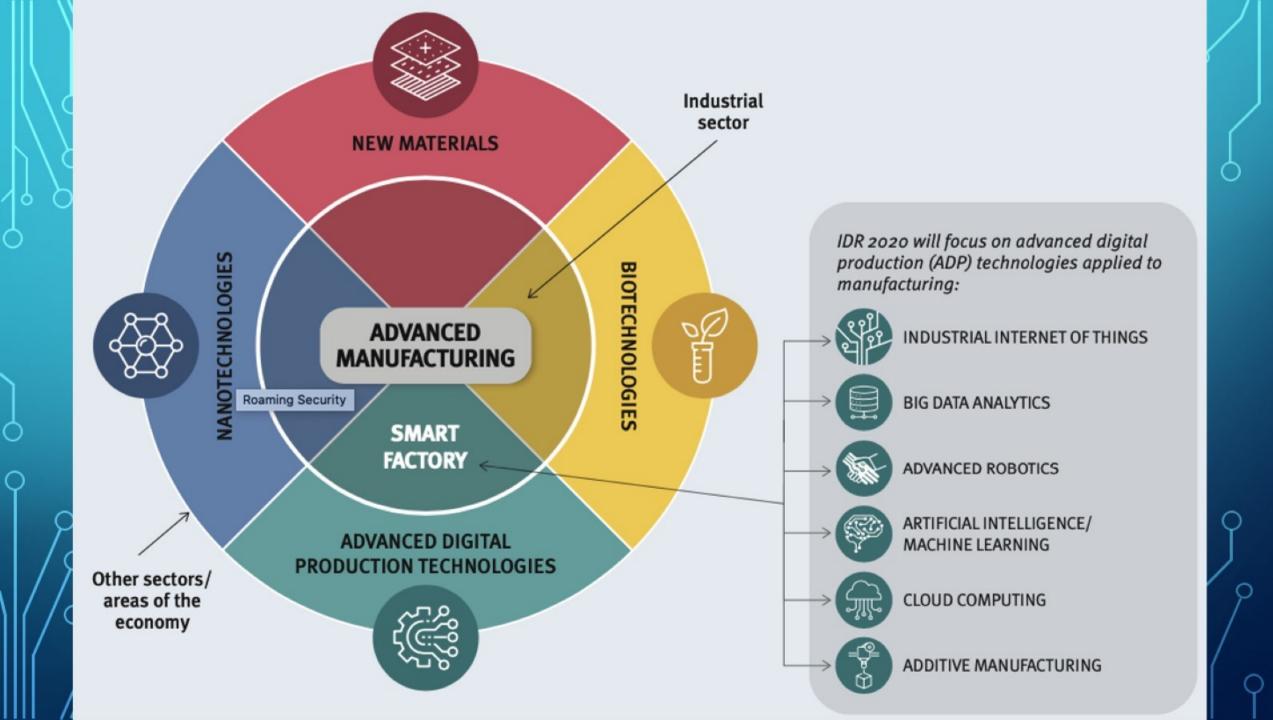
مقدمه

• آثار انقلاب چهارم صنعتی بر کشورهای مختلف به خصوص کشورهای در حال توسعه

• امروزه تکنولوژی هایی مانند IOT، زنجیره های تامین دیجیتال و پلتفرم های دیجیتال فرصت هایی جدیدی برای خلق نوآوری و افزایش تولیدات با ارزش افزوده ایجاد کرده است.

• تاثیرات این تکنولوژی ها بر تغییر فرآیندهای صنعتی سازی در کشورهای در حال توسعه.

Production technologies: From the first industrial revolution to the fourth

ADVANCED DIGITAL PRODUCTION TECHS

Electric and renewable energy Software platforms

Industrial Internet of Things

Big data analytics

Artificial intelligence

Sensors

Industrial robots, cobots

Additive manufacturing

Smart production

PRODUCTION TECHS

Electric energy

Mechanical control systems for machine automation

Mass production

INDUSTRIAL REVOLUTIONS

3rd INDUSTRIAL REV.

PRODUCTION TECHS

Electronics

Information and

communications

technology

Mechatronics and

flexible automation

with robotic arms for

automotive, electronics

Lean production

4th INDUSTRIAL REV.

1ST INDUSTRIAL REV.

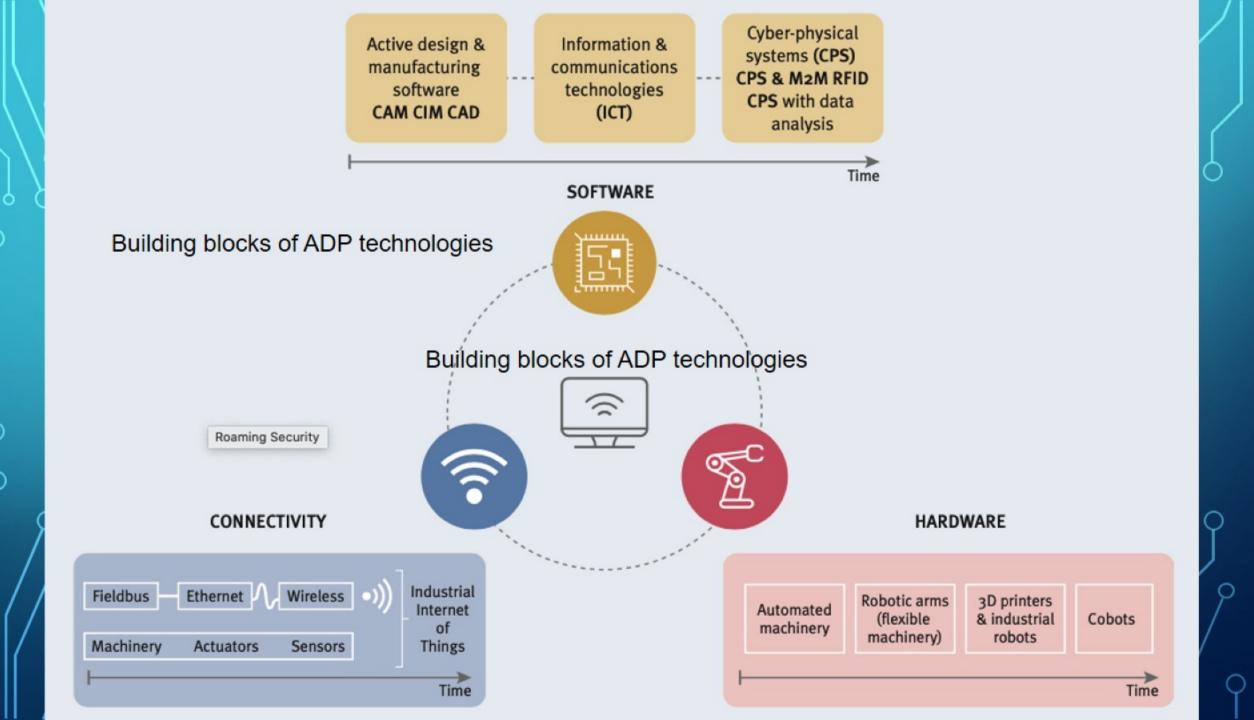
PRODUCTION TECHS

Steam and water

Mechanization and single-task automation

Roaming Security

and INDUSTRIAL REV.

۱. مقدمه ای بر بحث های حول انقلاب چهارم صنعتی

• انقلاب چهارم صنعتی با تکنولوژی های جدید خود در حال تغییر فرآیندهای تولید و خدمات است.

برخی از کشورها با امید به مزیت های انقلاب چهارم یک صنعت زدایی زود هنگام را تجربه کرده اند
 در حالی که بحث های آکادمیک در مورد تاثیرات منفی آن بر موضوعاتی مانند اشتغال همچنان داغ
 است.

• در این باره دیدگاه های مختلفی وجود دارد که مهم ترین آنها شامل:

لديدگاه خوشبينانه و

تگاه بدبینانه

دیدگاه خوش بینانه

• این نگاه اخطارهای بیجا در مورد انقلاب چهارم را ناشی از عدم توجه به میراث این انقلاب از انقلاب های بیشین می داند. در واقع با این نگاه ما در یک حالت گذار هستیم و دوران طلایی انقلاب چهارم پیش روی جهان است. (فریمن و پیرز)

• پژوهشگران این دیدگاه فرصت های عصر دیجیتال برای برخی صنایع کشورهای در حال توسعه مانند بهینه سازی استفاده و مدیریت از منابع طبیعی را مورد تمرکز قرار می دهند.

• برخی دیگر از پژوهشگران برخی مولفه های ساختاری و نهادی را عامل اصلی تغییرات حاصل از تکنولوژی های جدید می دانند. (مانند شرایط استخدامی، اتحادیه های کارگری و...)

دیدگاه بد بینانه

• صاحب نظران این دیدگاه میزان تولید کار برای جمعیت در حال رشد به خصوص برای کارگران کم مهارت را ناکافی می دانند. (هاوکینگ ۲۰۱٦)

• برخی میزان جایگزینی اتوماسیون در آمریکا را تا ٤٧ درصد پیش بینی کرده اند.

• طبق یکی از پرارجاع ترین پژوهش های این حوزه هیچ زمانی تاکنون بدتر از وضعیت فعلی برای کارگران کم مهارت نبوده است.

دیدگاه های متاخر

• پژوهش های اخیر بیشتر بر مهارت ها و شغل هایی که بیشتر از 4IR تاثیر پذیرفته اند تمرکز کرده است.

• طبق این دیدگاه تعداد محدودی از مشاغل می توانند توسط ماشین جایگزین شوند (حدود ۹ درصد) همچنین در این میان مفهوم تعادل نیز مطرح می شود که به رابطه تکاملی انسان و ماشین اشاره دارد.

• با این نگاه مشاغلی بیشتر در معرض جایگزینی هستند که روتین تر باشند و مشاغل مبتنی بر شناخت از جایگزینی مصون هستند.

غازهای در حال پرواز!!

- در این میان پژوهش های معدودی وجود دارد که به تاثیرات غیر مستقیم 4IR بر بیکاری پرداخته باشد.
 - این پژوهش ها سرریز تکنولوژی کشورهای توسعه یافته به کشورهای درحال توسعه را عامل ایجاد شغل های جدید می داند.
 - انتقال تکنولوژی های نیرو انسانی محور به کشورهای کمتر توسعه یافته در انقلاب سوم صنعتی را با مفهومی به نام "غاز های در حال پرواز" معرفی می کنند.
 - اما در انقلاب چهارم کشور در حال رشدی مانند چین این غازها را خود شکار می کند!!
- در هرصورت در مقابل معایب احتمالی انقلاب چهارم نمی توان تاثیرات مثبت آن جه طور مثال نمونه
 هند را نادیده گرفت.

مسيرهاي مختلف

- کشورهای در حال توسعه در برخورد با 4lR واکنش های متفاوتی را نشان داده اند. لذا تاثیر دقیق آن با توجه به موارد زیر روشن خواهد شد:
 - ☐ چالش های خاص هر کشور در حال توسعه در مواجهه با 4IR
 - لبرخورد های متنوع با توجه به سطوح مختلف توسعه در آن کشور

- گزارشهای بین المللی، 4IR را یک انقلاب مخرب نمی داند و یک فرآیند در حال تکامل برای آن در نظر گرفته است.
 - مسئله این است که فرصت ها و تهدید ها به صورت یکنواخت توزیع نشده است و برخی کشورها شرایط اولیه خیلی بهتری دارند.

مسيرهاي مختلف

• خروج از بحث های قطبی شده و بی نتیجه تمرکز بر دو موضوع را پیشنهاد می کند:

• راه هایی که شرکت ها برای تجمیع و ادغام تکنولوژی های جدید با سیستم های موجود تولید اتخاذ می کنند

• چگونه این ادغام نیازمند فرآیند مداوم تجهیز سیستم های تولید و توسعه قابلیت هاست.

۱.۱ چالشهای کشورهای درحال توسعه در مواجهه با 418

- A جذب تكنولوژی، گسترش موثر (ظرفیت های تولید مورد نیاز) و آستانه ظرفیت شركت ها
 - B "تجهيزو ادغام"سيستم هاي توليد فعلي
 - **(نبود** برق و ارتباطات مطمئن) ساختار های پایه و دیجیتال
 - D) نشر تکنولوژی، جزیره های 4IR و گسست ظرفیت دیجیتال
 - E عدم تقارن های درون زا در دسترسی به تکنولوژی

1.۲ صورت های مختلف مواجهه کشورهای در حال توسعه با 418

• کشورهای در حال صنعتی شدن:

تکنولوژی های تولید دیجیتال در کشورهایی مانند چین و هند هنوز صرفا در برخی بخش ها متمرکزند. جزیره های 4IR در حال اتصال به همند.

• کشورهای درآمد متوسط و کم درآمد

شرکت ها با چالش های پایهای تری در ارتباط با دسترسی به تکنولوژی ها، ادغام و تجهیز سیستم ها و و جود طرفیت های و و وجود ظرفیت های تولید پایه ای و سازمانی مواجهند. نبود کار یک مشکل ریشه ای تر است.

• كشورهاي كمتر توسعه يافته

در این کشورها مشکل اصلی نبود سازمان های تولیدی رقابتی است.

√با توجه به چالش های کنونی در کشورهای در حال توسعه نگرانی هایی در مورد چگونگی مواجهه آنها با 4IR وارد شده است.

۲-نقش فناوری های تولید دیجیتال (DPT) درکشورهای در حال توسعه

DPT-1-Y انقلاب یا تکامل؟؟

• 4IR تنها انقلاب صنعتی است که در حین شکل گیری و قبل از تکمیل شناسایی شده است.

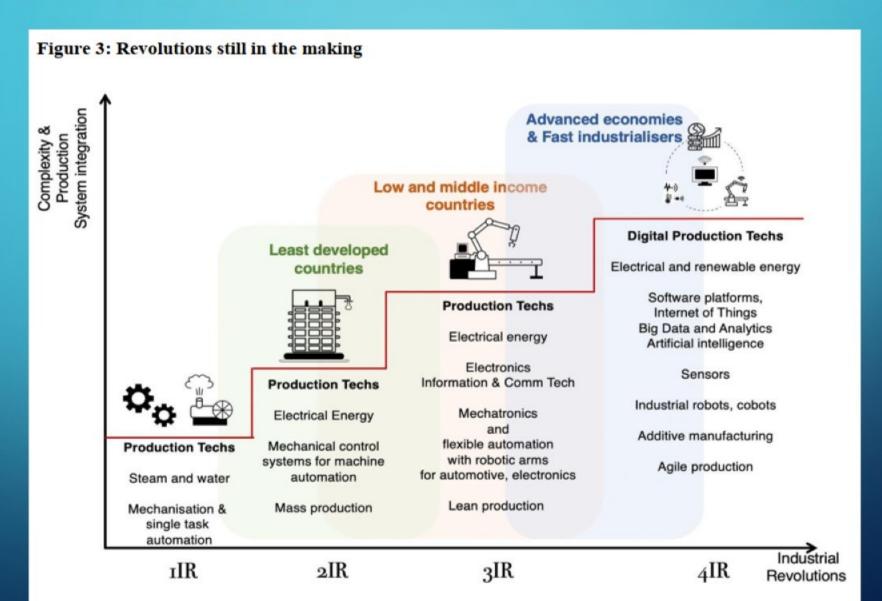
تكنولوژي توليد

تكنولوژي توليد ديجيتال:

تکامل تدریجی سخت افزار و نرم افزار، عاملیت آنها، ارتباطات و استفاده از داده ها و یکپارچگی با تکنولوژی های دیگر

به نظر بیشتر با یک تغییرات تکاملی مواجه هستیم تا یک انقلاب تخریب گر

۲-نقش فناوری های تولید دیجیتال (DPT) درکشورهای در حال توسعه

Source: Authors

T-Y- T از چه چیزی ساخته شده و برای کشورهای در حال توسعه چه چیزی عرضه می کنند؟

• چالش های موجود در مواجهه شرکت ها با 4IR را می توان با سه مفهوم ساختاری زیر بهتر توصیف کرد:

لسخت افزار تكنولوژي هاي توليد ديجيتال

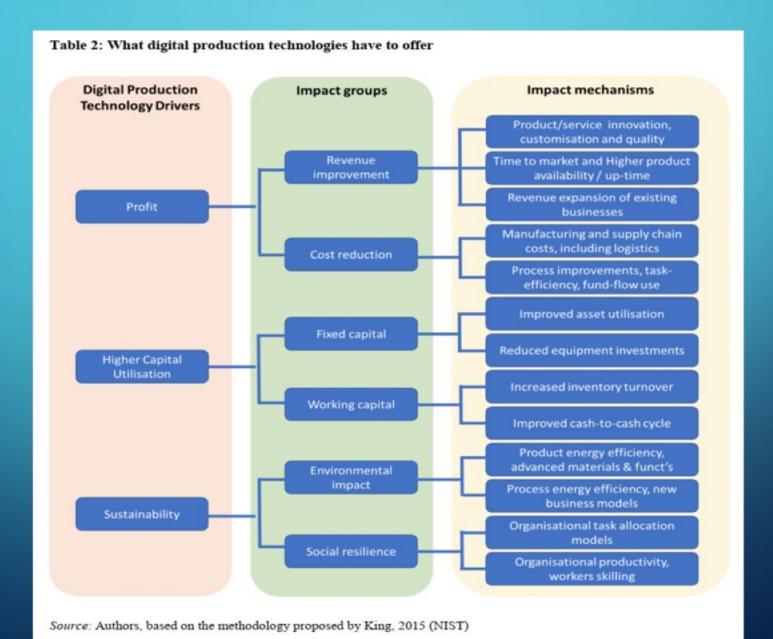
☐ارتباط تکنولوژی های تولید دیجیتال (سسنورها، تمرکز زدایی از تولید)

☐ نرم افزار تكنولوژی های تولید (از CAD تا CPS)

CYBER PHYSICAL SYSTEM سیستم های شبکه ای هوشمند

Figure 4: Digital production technologies Active Design & Cyber Physical Information & Manufacturing Systems (CPS) Communication Software CPS&M2M RFID Technologies (ICT) CAM CIM CAD CPS w/ data analysis Time DIGITAL PRODUCTION TECHNOLOGIES SOFTWARE 4.)) DIGITAL PRODUCTION TECHNOLOGIES DIGITAL PRODUCTION TECHNOLOGIES HARDWARE CONNECTIVITY 3D Printers Fieldbus Robotic Arms Automated Internet Cobots (Flexible Mach.) of Things Machinery Industrial Robots Machinery Actuators Sensors Time Time Source: Authors

DPT-**T-Y** از چه چیزی ساخته شده و برای کشورهای در حال توسعه چه آورده ای دارد؟

• کشورهای در حال توسعه برای مواجهه موثر و معنادار با تکنولوژی های جدید به برخی پیش شرایط نیازمندند که با عنوان آستانه ظرفیت دیجیتال شناخته می شود. (مانند اتوماسیون، ICT، زنجیره های تامین و...)

• ماتریس ظرفیت دیجیتال:

معرفی ظرفیت های مورد نیاز شرکت ها در کشورهای در حال توسعه در سطوح مختلف برای رویارویی با انقلاب دیجیتال

Table 3: Capability matrix for digital industrialization

AF	NCTIONAL REAS APABILITIES	Investment	Product design	Process engineering & production planning	Strategic control	Manufacturing production	Supply chain & linkages management	Post- production services
B A S I C	Production capabilities	Feasibility studies Market analysis Competitors analysis Production technologies procurement Recruitment of skilled personnel Reliable energy supply	Product design & definition (CAM/CAD) Product functionality definition Product specifications execution Product customization Product prototyping Product scaling up Product standards compliance	Process design & engineering Process scaling up Process optimization Process quality management Process standards compliance Demand forecasting Inventory & delivery management	Financial flows management Workforce flow & incentives Inventory control Production operations control	Material processing Intermediate goods assembly Machinery automation Machine operations monitoring Product quality management Testing, inspections & validation Packaging & logistics	Materials sourcing Intermediate goods sourcing Suppliers monitoring Product quality management	Distribution Marketing Waste management Maintenance management Product life- cycle management Service quality management Product services

I N T E	Technology absorption capabilities	Seizing market opportunities Seizing technology opportunities Joint ventures development	New product design assimilation Product reverse engineering Re-definition of product functionalities	New process design assimilation New production technologies acquisition Software skills	Financial commitment Engineering skills acquisition and development	Automation skills CNC Information and communication technologies	Linkages development with science & technology institutions	
M E D I A T E	Legacy system retrofitting capabilities	Software licensing management Reliable energy supply Reliable connectivity	Additive manufacturing for prototyping	Process remodularization Process reengineering & scaling up Software engineering skills development New process optimization	Medium-term financial commitment Re-organization of workforce flow & incentives Worker retraining Production operation and connectivity control	customized production Technological consuppliers and actor upstream	arms ufacturing for etion ollaboration with ors downstream &	New product life-cycle management

A D V A N C E D	Production system integration capabilities	Seizing technology integration solutions Seizing organizational integration solutions Data analytics for decision- making	Product R&D Materials R&D for additive manufacturing Data analytics for product design Cyber physical systems for virtual product design	Process R&D Cyber physical systems for virtual process design Technology integration Agile production	Long-term financial commitment Organizational integration Digital skills development Software platform development Big data analytics Data analytics for inventory control	Industrial robots and cobots deployment Additive manufacturing for customized and agile production Internet of Things (ability to use horizontal & end-to-end integration systems) End-to-end engineering capabilities to engage with the industrial ecosystem Dynamic capabilities in supply chain management, with real-time production of data	Data analytics for distribution Data analytics for marketing Circular economy Internet of Things
S Y S T E	Enabling infrastructure capabilities Digital product engineering skills Digital process engineering skills Digital technology institutions infrastructure Data ownership policy and software licencing accessibility			Digital workforce skills	Reliable energy infrastructure Bandwidth connectivity infrastructure (ethernet and wireless) Software licensing affordability	Physical infrastructure Logistics infrastructure	

